

LABORE ET ZELO

ПСИХОЛОГІЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Семестр: I, **Курс:** перший

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Щотка Оксана Петрівна
Контакти	pskaf2016@gmail.com , 0966887631
Робоче місце	Кафедра психології, аудиторія 236 навчального корпусу №2
Години консультацій	вівторок 13.30-14.50

Опис курсу

Основними завданнями вивчення дисципліни є сприяння формуванню уявлення про сучасні проблеми психології ділового спілкування та розвиток мотивації до взаємодії з різними суб'єктами освітнього, виробничого, управлінського процесу. Разом з тим курс зорієнтує Вас у сутності основних понять психології ділового спілкування, теоретичних напрямів та підходів; сприятиме розумінню значущості ефективної ділової комунікації для реалізації цілей організації та індивідуальної кар'єри.

В результаті вивчення дисципліни ви зможете орієнтуватися у цілях, функціях, різновидах ділового спілкування; психологічних умовах ведення ефективної ділової бесіди; закономірностях організації переговорного процесу; психологічних особливостях публічного виступу; каналах невербальної комунікації та проблемі інтерпретації невербальної інформації; соціально-психологічних особливостях ведення конструктивної дискусії; сутності, різновидах, стадіях та механізмах урегулювання організаційних конфліктів.

Під час практичних занять будуть створюватися умови для формування комунікативних умінь, що забезпечать ефективну ділову комунікацію. Це зокрема такі уміння як: долати комунікативні (професійні, організаційні, індивідуально-психологічні) бар'єри у спілкуванні; «читати» невербальні індикатори психологічного стану особистості; уміти ефективно говорити і слухати під час ділового спілкування; протистояти маніпулюванню у діловому спілкуванні; готувати та реалізовувати публічний виступ, дискусію у професійній діяльності; здійснювати саморегуляцію у діловому спілкуванні; реалізовувати технології проведення ділових бесід; володіти методами підготовки та проведення ділових переговорів, забезпечувати практику діалогу на основі врахування гендерної, етнічної різноманітності та особливих потреб співрозмовників.

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Уміння оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати й утілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН2. Упевнене володіння державною й іноземною мовами для реалізації письмової й усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного спілкування, презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН4. Оцінювати та критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми та пропонувати шляхи їх вирішення в складних і непередбачуваних умовах, що потребують застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії в професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

Мета навчання

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП сприяє набуттю здобувачами програмних компетентностей:

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, будувати власну мовленнєву поведінку відповідно до реальних ситуацій спілкування, передусім професійного.

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним, аналізу й синтезу під час опрацювання інформації, об'єктивно оцінювати свою та чужу наукову, освітню, соціальну діяльність, власні професійні навички, набуті за час навчання у ЗВО, і правильно проєктувати їх для успішного працевлаштування.

ЗК4. Уміння виявляти, порушувати та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність працювати в команді й автономно, дотримуючись етичних норм.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), міждисциплінарної взаємодії і співпраці з представниками інших галузей знань у процесі вирішення науково-дослідницьких і прикладних проблем.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (14 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60 год.) для студентів денної форми навчання; лекцій (6 год.) та практичних робіт (4 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та інтернет мережі (80 год.) для студентів заочної форми навчання.

Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, елементи тренінгу комунікативних умінь, консультації.

Навчання відбуватиметься з використанням платформи Moodle/ Уніком-НДУ, тому здобувачам вищої освіти потрібно зареєстрованими в освітній мережі та підписатися на курс.

Організація навчання

№	Теми лекцій	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Ділове спілкування як соціально-психологічна проблема.	2	2
2.	Комунікативна компетентність фахівця як чинник професійного успіху	2	2
3	Психологічні аспекти ділової бесіди.	2	2
4	Психологія ефективного публічного виступу.	2	
5	Психологічні особливості колективних форм ділової взаємодії.	2	
6	Психологічні умови ефективних перемовин.	2	
7	Ділове спілкування в стресовій та конфліктній ситуації.	2	
8	Толерування гетерогенності у діловій комунікації.	2	
	Всього:	16	6

№	Теми практичних занять	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Комунікативна компетентність фахівця як чинник професійного успіху	2	
2	Психологічні аспекти ділової бесіди.	2	
3	Психологія ефективного публічного виступу.	2	
4	Психологічні особливості колективних форм ділової взаємодії.	2	2
5	Психологічні умови ефективних перемовин.	2	
6	Ділове спілкування в стресовій та конфліктній ситуації.	2	2
7	Толерування гетерогенності у діловій комунікації.	2	
	Всього:	14	4

№	Теми самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Психологія ефективної співбесіди при прийомі на роботу	10	15
2	Вплив та протидія маніпуляціям у діловій взаємодії.	10	10
3	Психологія роботи в команді.	10	15
4	Медіаторство в ділових конфліктах.	10	15

5	Психологічні техніки управління робочим стресом.	10	15
6	Міжкультурна ділова комунікація	10	10
	Всього:	60	80

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Форм роботи	Вид роботи	Розподіл балів
Робота під час занять	Участь у дискусії та симуляціях ділової комунікації, міні-тренінгу.	0-10
	Головний доповідач/модератор питання	0-10
	Виконання практичних завдань	0-30
	Аналіз кейсів ділової взаємодії	0-10
Разом		50
<i>Есе «Рефлексія комунікативного потенціалу»</i>	Розуміння психологічних детермінант успішної ділової комунікації	0-4
	Обробка даних самодіагностики комунікативного потенціалу та їх інтепретація.	0-4
	Рефлексія комунікативного потенціалу на основі отриманих результатів	0-4
	Індивідуальна програма самовдосконалення комунікативних якостей в контексті вимог професійної діяльності	0-4
	Оформлення роботи	0-4
Разом:		20
<i>Залік (підсумкове тестування)</i>	Оцінка міри володіння знаннями програмного матеріалу Оцінка здатності встановлення взаємозв'язків та виносити судження. Оцінка здатності враховувати психологічні закономірності при вирішенні практичних завдань.	30
Всього за курс	100	

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладачки повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладачку та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак,

якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі Уніком.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Захист результатів практичних робіт відбувається під час наступних практичних занять, але не пізніше, ніж за три дні до заліку. Після вказаних дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з діючим положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність»

(http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozenia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf).

Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Література

Базова:

1. Барановська Л. В., Глушаниц Н. В.(2016). Психологія ділового спілкування : навч. посібник. К.: НАУ, 2016.
2. Бородін І.Є., Комарова К.В., Липовська Н.А., Тарасенко Т.М. (2019). Соціально-психологічні основи ділового спілкування: навч.посіб. Дніпро: Грні, 2019.
3. Карамушка Л.М. (2003). Психологія управління. К.: Міленіум.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. (2004). Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. Кн. I: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь.
5. Орбан-Лембрик Л. Е. (2005). Соціальна психологія. К. : Академвидав.
6. Щотка О.П. (2018) Психологія ділового спілкування. В кн. Щотка О.П. (ред.) Соціально-психологічна підготовка менеджера освіти: навчально-методичний посібник (С.

34-45). Ніжин: НДУ.

7. McLean Scott Business (2015). Communication for Success. University of Minnesota Libraries Publishing.
8. Paludi Michele A. (2013). Psychology for Business Success. Praeger.

Допоміжна:

1. Гусев, А., ред. (2020) Комунікативні технології інформаційного суспільства: монографія. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 142.
2. Карамушка Л.М., Гнускіна Г.В. (2018) Психологія професійного вигорання підприємців: монографія. К.: Логос.
3. Карамушка Л.М. (ред.). (2015) Психологічні детермінанти розвитку організаційної культури : монографія. К.: Педагогічна думка. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/10087/>
4. Карамушка Л.М., Андрєєва І.А. (2012). Психологія відданості персоналу організації: монографія. К.-Львів: Галицький друкар.
5. Петренко, І., ред. (2020) Менеджмент соціальних конфліктів: метод. рек. Київ : Інститут соціальної та політичної психології.
6. Слюсаревський М. М. (ред). (2018). Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти. Київ: Талком.
7. Слюсаревський М. М., Хазратова Н. В. (2020) Теоретичні напрями соціальної психології. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
8. Johansson Catrin (2007) Research on Organizational Communication. Nordicom Review 28, 1, pp. 93-110.
9. Professional Communications (2015) Alberta: Campus Alberta. Retrieved from <http://www.procomoer.org/>
10. West, M.A. (2004). Effective Teamwork: Practical Lessons from Organizational Research. Oxford: Blackwell. An introduction to the relevant research and the practice of teamwork.